

skepsis Blog

☰ Menu

Minister Klink en de Chinese kruiden

27/11/2007 door Marie Prins

Volgens het *Brabants Nieuwsblad* van [10 november 2007](#) meent minister Klink van Volksgezondheid dat Chinese kruidenmiddeltjes onschuldig zijn. Dat is gewoon niet waar.

Chinese roulette

Pijpbloem (*Aristolochia*) is het gevaarlijkst. In dit onschuldig ogende plantje zit het zwaar kankerverwekkende en nierbeschadigende aristolochiazuur. Het kostte begin jaren 1990 meer dan [100 Belgische vrouwen](#) hun nieren. Die hadden het ingenomen als onderdeel van een afslankkuur (eigenlijk een andere soort dan de *Aristolochia clematitis* op het plaatje hierboven). Ondertussen hebben al meer dan 30 van hen kanker van

de urinewegen en zeven zijn er al dood. In de EU is sinds 1992 al de invoer van alles waar aristolochiazuur in zit, en sinds 2001 is deze stof ook in Nederland verboden – er bestaan ook lokale soorten *Aristolochia*, en die mogen dus ook niet gebruikt worden. De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) controleerde tussen 2002 en 2007 middelen waar traditioneel *Aristolochia* in zat. Bij ongeveer een derde zat het er nog steeds in. Op de website van de VWA staan [twee lijsten](#) met middelen waarmee u deze vorm van Chinese roulette kan spelen. Deze middelen worden voorgeschreven door beoefenaren van Chinese Traditional Medicine (TCM). Het kan natuurlijk nog erger: middelen waar traditioneel dit kankerkruid niet in zit, bevatten het toch! Dat komt buiten Nederland ook voor.

Afslanken met sibutramine

Bij de andere Chinese afslankmiddelen kunnen de kruiden er nog wel mee door, maar men stopt er stiekem sibutramine (Reductil of Meridia) in. Sibutramine is gevaarlijk. Elke twee weken moeten bloeddruk, hart, nieren en lever van de gebruiker gecontroleerd worden, en het mag natuurlijk alleen door artsen worden voorgeschreven. De aanbevolen dagelijkse dosis is 10 mg, in uitzonderlijke gevallen 15 mg. Maar in vele merken (bijvoorbeeld [Lida Dai Dai Hua](#), [Miaozi](#), [Meizitang](#)) zit 26 tot 28 mg sibutramine, en in [Zhen De Shou](#) zat zelfs 36 mg. Betrapte fabrikanten zeggen stevast met een stalen gezicht dat het een onbedoelde verontreiniging is. Het zit echter in *al* hun pillen.

Li Da Dai Dai Hua (de spelling verandert wel eens) is sinds 2005 in Nederland. In de eerste helft van 2006 nam de Duitse douane in Dresden maar liefst een miljoen van deze pillen in beslag, allemaal met sibutramine. Eén Duitse vrouw stierf na het spul twee dagen gebruikt te hebben. Van Miaozi heeft ten minste één Nederlandse vrouw [ernstige hartklachten](#) gekregen. Ze nam het in op advies van een TCM-beoefenaar. Ondanks de waarschuwingen blijven [Li Da Da Dai Hua](#) en anderen stug doorgaan.

Erectie met kruiden?

Er zijn drie bonafide middelen die de erectie helpen: Viagra (stofnaam: sildenafil), Cialis (stofnaam: tadalafil) of Levitra (stofnaam: vardenafil). Er zijn tegenwoordig wel 20 stoffen bekend, zogeheten analogen, die ongeveer dezelfde chemische structuur en ongeveer hetzelfde effect hebben, maar di

niet tot medicijn geschopt hebben. Gezien de belangstelling van farmaceutische bedrijven laat zich raden dat de analogen te onveilig zijn.

Er worden ook 'kruidenmiddelen' [verkocht](#) die erectie bevorderen. Die zijn natuurlijk nep, er is stiekem een goed werkend medicijn ingedaan. Zo werd de Nederlandse recidivist [SigrPlus](#) eind oktober 2007 veroordeeld voor dit bedrog. De Chinezen bedachten dat je lekker kunt verdienen door analogen in plaats van Viagra, Cialis of Levitra door de kruiden te mengen. Een voorbeeld hiervan was LibidFit, dat hiervoor inmiddels veroordeeld is. De Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) waarschuwde tegen diverse middelen, en deze waarschuwing werd op een [Japanse site](#) overgenomen, waar er duidelijke plaatjes aan toegevoegd werden.

Van de analogen zijn dosering, werkzaamheid en bijwerkingen vrijwel onbekend. Van hydroxyhomosildenafil kun je leverproblemen krijgen en bij acetildenafil is de kans om er blind van te worden vele malen hoger dan bij Viagra.

De merknamen zijn niet bij te houden. Zodra er voor een gewaarschuwd wordt, verandert men de naam. Het geniepige is dat die 'kruidenmiddelen' vaak worden gebruikt door mannen die om medische redenen de reguliere middelen niet mogen gebruiken.

Zware metalen, antibiotica, hormonen

Bij de TCM'er kunt u leuke rode pilletjes krijgen. Er is een flinke kans dat die bestaan uit het gif kwikzulfide (cinnaber), als het een beetje wil met nog een snufje lood. Cinnaber was een traditioneel onderdeel van de Chinese onsterfelijkheidselixirs waar zoveel bijgelovigen aan zijn overleden.

In de TCM is het ook schering en inslag dat er hormonen, antibiotica en andere medicamenten worden bijgemengd, soms nog tamelijk gevaarlijke en in elk geval dingen die in Nederland zonder doktersrecept niet verstrekt mogen worden. Zo werd er een [synthetisch hormoon](#) (dexametason acetaat) in een TCM-zalfje voor kleine baby's aangetroffen. De desbetreffende TCM-praktikant, was evenals andere betrapte TCM'ers, geen arts (sommige TCM'ers beweren dat ze in China arts zijn geworden). Vaak worden die middelen ook nog toegepast voor klachten waar ze niet voor bestemd zijn. En nooit, nooit staan ze op het etiket. Je moet toch iets doen om die eeuwenoude wijsheid te laten werken, de TCM'er denken. Op de site van de Nederlandse TCM-praktikanten Zhong

lezen we 'Door moderne biochemische kennis kunnen deze kruiden nu nog effectiever gebruikt worden.' Je moet maar durven!

Samenvattend, wie Chinese kruidenmiddelen (of TCM) voor wat dan ook gebruikt, loopt onaanvaardbare risico's. De sancties tegen degenen die misleidend en gevaarlijk spul verkopen en voorschrijven zijn licht. Kan iemand de minister even inseinen?

Dit artikel is een samenvatting van een artikel in *Wonder en is geen Wonder*, herfst 2007, het blad van [Skepp](#).

📁 Kruiden

- < Babyfluisteraar Derek Ogilvie ontmaskerd door Randi
- > Skepsis wil genezers Millecam laten vervolgen

16 gedachten over “Minister Klink en de Chinese kruiden”

EnnaN

27/11/2007 om 14:19 | Bewerken

De openingszin lijkt te impliceren dat de mening van minister Klink verkeerd in het nieuwsblad is gerepresenteerd. Als dit zo is dan is het natuurlijk mooi, maar ik denk uit het stuk te proeven dat niet het Brabants Dagblad hier de boosdoener is die rechtgezet wordt, maar minister Klink?

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Piet Roos

27/11/2007 om 14:34 | Bewerken

Beste Marie Prins,

Wat zijn de mogelijkheden van de warenwet en de keuringsdienst voor waren en de douane op dit gebied van chinese kruiden?

Met hartelijke groeten,

Piet Roos

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Marie Prins**

27/11/2007 om 18:13 | Bewerken

De douane kan slechts 7% van alle goederenbewegingen onderscheppen. Maar ze doen dit gericht. Er wordt veel onderschept (Kijk maar eens naar

<http://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/370030001.pdf>)

De Inspectie heeft er een erg ijverige man voor, maar die moet ook nog veel andere zaken doen. De Inspectie is nu eenmaal schandelijk onderbemand. Maar ze heeft deze zomer twee zaken voor het gerecht gewonnen.

De VWA heeft dus dat onderzoek gedaan waaruit het gebruik van Aristolochia naar voren kwam. Of daar bekeuringen uit volgden heb ik nog steeds niet gevraagd.

Een juridisch probleem is dat die kruidenpillen voedsel zijn, dus VWA. Maar zodra ze merken dat er medicijnen in zitten gaat het over naar de IGZ. Dat geeft vertraging, want de IGZ Inspecteur moet eerst kennis

nemen van wat er al gedaan is.

Voor je gevoel zouden ze de zaken van lieden die dit soort middelen verkopen moeten kunnen sluiten. Maar dat heb ik door niemand horen opnoemen als een mogelijkheid.

De LibidFit lui kregen wel hoge ontnemingsvorderingen (1 miljoen voor in importeur en 1/2 miljoen voor de verkoper voor Nederland).

Misschien komt dat op hetzelfde neer. Hoewel, een van de verdachten bij SigaPlus was de raadsman voor de zaak van Siga! Het verdient kennelijk erg lekker.

Meer weet ik er ook niet van.

Rie

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Marie Prins

27/11/2007 om 18:19 | [Bewerken](#)

Klink en Brabants Dagblad.

Ik was er niet bij aanwezig, dus ik weet niet of het Brabants Dagblad de woorden van Minister Klink juist weergegeven heeft.

Rie

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

27/11/2007 om 18:21 | [Bewerken](#)

@EnnaN

ik heb de link naar het artikeltje in het BD toegevoegd. Het citaat luidt: " 'De klankschaaltherapie, chinese kruiden etc.'. brengen, aldus Klink, 'weinig tot geen patiëntrisico met zich mee'. " Het is dus de minister die het gezegd heeft, althans als we de aanhalingstekens van het BD mogen geloven.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

M.F.T.Luteijn-Versteeg

27/11/2007 om 21:36 | [Bewerken](#)

Er wordt vaak geschermd met woorden als 'natuurlijk' 'puur natuur'etc., waarmee gesuggereerd wordt dat het om onschuldige middelen gaat. Zo ook 'kruidenmiddelen' al dan niet Chinees.

Het is gek voor woorden dat er eindeloze research verricht wordt er een medicijn vrijgegeven wordt, en dat er aan de andere kant zo lang gewacht wordt met middelen waarvan bewezen is dat ze zéér schadelijk zijn. Kan het verbod nou echt niet wat vlugger? Of verzandt ook dat weer in de eindeloze stroom papieren waarin alles zo onderhand verzuipt.

R.Luteijn-Versteeg.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Marie Prins

28/11/2007 om 10:39 | [Bewerken](#)

De gevaarlijke Chinese kruidenmiddelen die hierboven zijn beschreven zijn al verboden. De verkopers van middelen met Aristolochia's

overtreden het Kruidenbesluit. De VWA zorgt dat die middelen na ontdekking uit de markt verwijderd worden. De verkopers krijgen een boete. Bij lood, kwik en/of arseen is het de Warenwet (waar het Kruidenbesluit overigens een onderdeel van is) en gaat het verder op hetzelfde manier.

Nu in april j.l. de Rechtbank in Middelburg besloten heeft dat analogen van de diverse geregistreerde erectiemiddelen ook medicijnen zijn, is de verkoop van kruidenmiddelen met deze analogen gelijk aan de verkoop van ongeregistreerde geneesmiddelen. Daar kun je 6 jaar voor krijgen. De maximum boete is € 45.000,-. Maar de ontnemingsvordering komt harder aan. Gevangenisstraf is uiterst zeldzaam.

Wat er met de niet-artsen gebeurt die geneesmiddelen voorschrijven, waarvoor een receptje van een echte arts nodig is, is alleen maar gissen. Het hangt af van wat een officier van justitie wil. Geldboete ligt voor de hand. Bedrijven sluiten gebeurt alleen als er sprake is van ernstige recidive.

Het tot stand komen van een verbod van een kruid waarvan ondertussen bekend is dat het ernstige schade kan veroorzaken geschiedt soms op verschillende manieren. Hoe het officieel moet weet ik eigenlijk niet, maar wel dat zulke organisaties als "Natuur- en gezondheidsProducten Nederland"(NPN) hierbij geraadpleegd worden. Wel weet ik dat Nederland altijd het laatst is in Europa met dit soort verboden.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Marie Prins

02/12/2007 om 15:31 | [Bewerken](#)

De Chinezen gaan stugweg door met TCM-middelen waar het kankerverwekkende *Aristolochia* in zit. De Britse Medicines and

Healthcare products Regulatory Agency (MHRA) waarschuwde [op 29 november 2007](#) om de volgende TCM-middelen niet te gebruiken omdat er aristolochiazuur in zit:

Xiao Quin Long Wan

Chuan Xiong Cha Tiao Wan

Bai Tou Weng Wan

Xie Gan Wan.

Als je ze al ingenomen hebt, dan meteen naar de arts gaan. Een veilige hoeveelheid is er niet zegt de MHRA. Londen is slechts enkele uren per trein van de Nederlandse grens.

Bovenstaande namen staan op een na niet in de lijst die de VWA [afgelopen voorjaar](#) heeft gepubliceerd. Wij raden u aan ze er maar bij te zetten.

Nog beter is het om maar helemaal geen TCM-middelen te gebruiken zo lang de TCM en de Chinese medicijnverkopers geen grondige maatregelen hebben genomen om de veiligheid van hun middelen te garanderen.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

van Staveren

14/12/2007 om 22:38 | [Bewerken](#)

Ongeveer 1500 doden per jaar door "reguliere" fouten; 1 dode per ca. 5 jaar door "alternatieve" fouten.

Wat een onzin dat kruiden geen bijwerkingen zouden (mogen) hebben. Kijk eens wat Prednison voor bijwerkingen heeft.

En het Aristolochia verhaal is al lang ouwe koek.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Dick Swart

23/12/2007 om 10:42 | Bewerken

Natuurlijk niet erg overtuigend om te zeggen: reguliere 1500 doden p/j en 0,2 alternatieve doden p/j. Dat moet je natuurlijk afzetten tegen het aantal medische handelingen die regulier en alternatief worden verricht en dan kon die 0,2 wel eens tegenvallen. Ik denk dat er wel 7500 keer meer reguliere handelingen worden verricht dan er alternatieve handelingen worden verricht.

Natuurlijk mogen kruiden bijwerkingen hebben als ze de beoogde werking ook maar hebben. Het paardenmiddel prednison heeft bij mij al twee familieleden gered en ja inderdaad ook enorme schade aangericht. Het is dan ook niet bij de drogist te koop, zoals veel kruidenmiddeltjes wel waarvan ik dan maar moet hopen dat ze niet de bijwerkingen heeft zoals prednison die heeft.

Wat oude koek hier mee te maken heeft is mij niet duidelijk, is het dan niet meer relevant of zo?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

23/12/2007 om 11:45 | Bewerken

Ik denk dat die 7500 naar twee richtingen overdreven is. De gezondheidszorg kost ruwweg 1000 euro per persoon per jaar, dat is namelijk wat iedereen betaalt voor de basisverzekering. Als die factor 7500 zou kloppen dan zou de Nederlandse burger gemiddeld maar 15 ct per jaar aan alternatiefs uitgeven. Dat lijkt me aan de lage kant. ^

Aan de andere kant, die 1000 euro gaat grotendeels op aan dure zorg zoals ligdagen in een ziekenhuis.

Maar als men de uitgaven vergelijkt met wat je ervoor krijgt, dan is de factor 7500 te klein. Ondanks de honderden miljoenen dollars die er o.m. in de VS aan onderzoek van alternatieve geneeswijzen is besteed, is er van al dat alternatiefs maar heel weinig bewezen. Dus beoordeeld naar werkzaamheid is misschien 15 cent per persoon per jaar aan werkzame alternatieve middelen weer schromelijk overschat!

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Dick Swart

23/12/2007 om 22:35 | [Bewerken](#)

Hmm, ik snap niet waarom je het kostenargument erbij haalt. Stel dat de alternatieven (omdat ze alternatief zijn) drie keer zo goedkoop berekenen als de regulieren dan gaat je berekening al niet meer op

Als we het hebben over aantallen slachtoffers in de alternatieve of reguliere sector is alleen het aantal behandelingen van belang en niet de prijs per handeling

Het fijne van homeopatie is juist dat de grondstoffen zo goedkoop zijn (hoeveel kost een kuub water tegenwoordig) dus de marge is snel gemaakt.

maar ik denk eigenlijk wel dat we tegen dezelfde boom staan te blaffen

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Marie Prins

25/12/2007 om 18:49 | [Bewerken](#)

@ van Staveren

Om met het laatste te beginnen, het is inderdaad ouwe koek dat *Aristolochia* gevaarlijk is. Maar dat dit ondanks het verbod telkens opnieuw opduikt in allerlei middeltjes is een reden om er telkens opnieuw op te wijzen. Men moet ook niet denken dat alles wat niet op de lijst van de VWA staat (zie het artikel) veilig is. Toen op 29 november 2007 de Britse MHRA voor de zoveelste keer [waarschuwde](#), zaten daar drie middelen bij die op de VWA-lijst van voorjaar 2007 niet voorkwamen.

Dit uiterst schandalige gebruik van verboden en bovendien nog uiterst schadelijke middelen gaat onder meer door omdat het de beoefenaars van TCM niets kan schelen. Zij zien de nierschade en de kanker niet die na enige tijd optreden. Misschien zou er iets veranderen als de straffen (boetes en inbeslagname) niet zo mild waren.

Niemand weet hoeveel schade deze middelen aanrichten. Of nierspecialisten bij een bepaald type nierbeschadiging (en latere kanker) altijd aan *Aristolochia* denken is onbekend. Zelfs als ze er wel aan denken is het niet zeker dat de patiënt ze zal vertellen enkele jaren geleden een of ander Chinees kruidenmiddel gebruikt te hebben, waarvan hij of zij niet eens weet wat er in zat en waarschijnlijk niet eens de naam meer weet.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Marie Prins

25/12/2007 om 18:52 | [Bewerken](#)

@ van Staveren

Of het getal van 1500 klopt, weet ik niet, maar het bestaat voornamelijk uit slordigheden, vergissingen en gevolgen van onwetenschappelijk ^

handelen die ten eerste met grote inspanning geregistreerd zijn en ten tweede door de medici zelf betreurd worden. Verder bevat het ook nog "fouten" van medici die zo eigengereid waren om te denken dat de een of andere alternatieve behandelwijze zou werken. Dat laatste aantal is niet nul, en het bestaat uit toevallig ontdekte zaken. Geregeld komen er dodelijke gevallen van homeopathie in de pers, en bij de dood van de 'tweede Sylvia' was ook een arts betrokken. Vaak gaat het niet om schade door 'het middel'. Bij homeopathie is dat opgedroogd water, namelijk melksuikerkorrels die besproeid waren met schokschuddend toebereid water.

Het gaat om schade door niet behandelen. Ook bij die 1500 reguliere ongelukken zitten gevallen van niet tijdig onderkennen van ziekte en daardoor niet behandelen, dus dat is vergelijkbaar. Een suikerzieke die op homeopathisch advies de insuline laat staan en sterft is een dode door homeopathie, maar als een arts onnodig een diagnose mist of een verpleegkundige zich vergist met medicatie, is dat geen falen van 'de reguliere geneeskunde' maar van de desbetreffende persoon. De homeopaat heeft zich namelijk keurig netjes aan de regels van de homeopathie gehouden terwijl een gemiste diagnose of een rekenfout een stomiteit is.

Van dat ene geval per vijf jaar geloof ik niets. Alternatieve genezers, zoals macrobioten, traditionele Chinese genezers, fytotherapeuten, wintigenezers, klassieke homeopaten, edelsteentherapeuten en nog talloze anderen doen helemaal niet aan nauwkeurige registratie, en van allerlei middelen die zonder enige controle verkocht worden zijn de gevolgen helemaal niet bekend. Zo af en toe komen er bij ongeluk ernstige bijwerkingen tevoorschijn doordat de patiënt daarmee bij de echte arts belandt.

Zogenaamde kruidenerectiemiddelen bevatten in werkelijkheid Viagra of iets dergelijks (Cialis, Levitra of analogen). In de begintijd van Viagra gingen er wel eens mensen dood aan illegaal gekochte Viagra. Nu worden dergelijke middelen via allerlei schijnbaar legale, maar in werkelijkheid illegale wegen in veel grotere hoeveelheden verkocht, ook aan mannen die wegens hun medische conditie het echte middel niet

mogen hebben. Ik geloof er niets van dat er geen doden door gevallen zijn; het verband met het gebruikte 'kruidenmiddel' wordt eenvoudigweg niet opgemerkt.

Mijn stukje ging uitsluitend over kruiden. Bij de afweging van risico's moet men per middel voordelen tegenover nadelen stellen. Bij prednison en andere corticosteroiden kan die afweging op goede gronden gemaakt worden.

Bij kruiden is vaak weinig bekend van de werking en in de regel nog minder van de bijwerkingen. Zo worden cranberry's aanbevolen omdat ze goed zouden zijn voor de nieren, terwijl ze nierstenen bevorderen bij personen met aanleg ervoor. Sint-janskruid heeft zoveel bijwerkingen dat het eigenlijk alleen aan te bevelen is voor gezonde donkere mannen met een depressie van een type dat vanzelf ook overgaat.

Omdat kruiden voor de wet 'voedsel' zijn, worden ze niet zoals medicijnen vooraf op veiligheid gekeurd, en let er niemand, ook artsen niet, op vervelende bijwerkingen. Die worden min of meer per toeval ontdekt. Wie kruiden gebruikt, neemt bij de huidige praktijk dus risico's met de gezondheid die men op andere terreinen van het leven niet zou aandurven als men ze kende.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

25/12/2007 om 19:04 | [Bewerken](#)

@ Dick Swart

Ik probeer via de kosten te schatten of 7500 maal zoveel reguliere handelingen als alternatieve wel realistisch is. Dat is op een andere manier ook wel te schatten, ik meen dat ongeveer 6% van de mensen (dus 1 op 15) elk jaar wel eens iets alternatiefs gebruikt, naar een alternatieve behandelaar gaat oid. Als er 7500 maal zoveel reguliere

behandelingen als alternatieve zouden zijn, kom je op 500 reguliere behandelingen per persoon per jaar. Gemiddeld. Dat vind ik veel.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

petra gazendam

11/06/2008 om 14:27 | [Bewerken](#)

Eigenlijk is het nogal verbazingwekkend welke troep er allemaal verkocht mag worden in Nederland. Zo verstrekt Wellness via een netwerk van verkopers (zij moeten eerst investeren, vergelijk met Avon, maar dan met veel meer geld) afslankpillen. Volgens de verkoper TNO-goedgekeurd. Ik werd achterdochtig en informeerde bij TNO. Zij bleken van niks te weten en waarschuwde voor het product omdat afslankpillen die werken meestal gevaarlijke middelen bevatten. Achteraf bleek dit ook zo te zijn. Toch wordt het nog steeds verkocht en liggen folders vaak bij fysiotherapeuten, soms zelfs bij artsen in de wachtkamers. Er wordt voor miljoenen aan voedingssupplementen verkocht. Maar ja, wat verwacht je in een land waar apotheken tegenwoordig ook de belachelijkste wonderwatertjes verkopen omdat de klant er nou eenmaal naar vraagt?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.

[Artikelen uit Skepter](#)

